

Student, G. 1, Beograd 17.10.1993.

Сјеница минулог лета

Рат, санкције и неизвесност упорно трају притискајући нам душе. Сустиге нас умор од светских моћника који хоће да нас баце у тамницу и сломе дух. А у чему је моћ Клинтона, Овена и других, осим што, задојени макијавелизмом, покушавају покорити и унизити слабије од себе. Из њихових отупелих осећања и чула једино још оружје може проговорити.

А Сјеницу, градић на Пештери, муче исти проблеми, санкције, рат још више, јер овде живе Срби и Муслимани. Њихови односи су изгубили ону присност што је била спонтана, или се то само чинило.

Падоше ми на памет речи како су Санџаклије разориле Сарајево; до ушију допиру вести како неки моји другови - Муслимани - гину по босанским ратиштима, а ја не верујем...

Ипак, многи из града су, једноставно, нестали. Бежећи од осећања кривице или ко зна чега другог, Муслимани одлазе "преко грање", највише у Турску, Немачку, Швајцарску. Они се упорно одричу (наравно, не сви), своје земље и порекла.

Покушај Сулејмана Угљанина да створи елиту од наших муслиманских младића и девојака је показао да Турска није "обећана земља". Врата универзитета у Србији су била и биће отворена за Србе, Муслимане, као и све остале. Уосталом већина овдашњих горштака је и стекла факултетске дипломе на приштинском и београдском универзитету.

Што се обичаја тиче, Муслимани се заиста нису изобличили. Једино су фереце постале прошлост њиховог фолклора. Али, шта су симболи у односу на суштину ствари. Слобода вероисповести је одувек постојала у овом граду. У време титоизма, партијски челници су редовно ишли у џамију, па тек "по партијском задатку". С каквим одушевљењем су неки говорили о ходочашћу у Меки. Па и данас, хоца громогласно најави сваки нови дан, док се на сваком кораку може чути онај њихов убичајени поздрав "мерхаба".

За разлику од њих, Срби покушавају, мада то чине неспретно, да се врате светосављу и својим изворима. Многи од њих праве "прве кораке". Летос је у нашој цркви била права свечаност. Наиме, дошао је владика из Канаде. Скупила се чаршијска елита од председника

Недавни сусрет муслиманских интелектуалаца и професора београдског Универзитета је показао да се Муслимани желе представити као самоникао и културно аутохтони народ који нема никакве везе са Србима. При томе су нарочито апострофирали аутентичност њиховог (бошњачког) језика, као и особеност обичаја и културе уопште. Њихова фрустрираност потиче, можда, из чињенице што су узурпирали право на нацију, јер објективно немају ни један суштински услов да би се звали народом, односно нацијом.

општине до учитеља. Спремљена је и гозба чији су главни донатори били овдашњи трговци, који су се толико обогатили да имају по не-

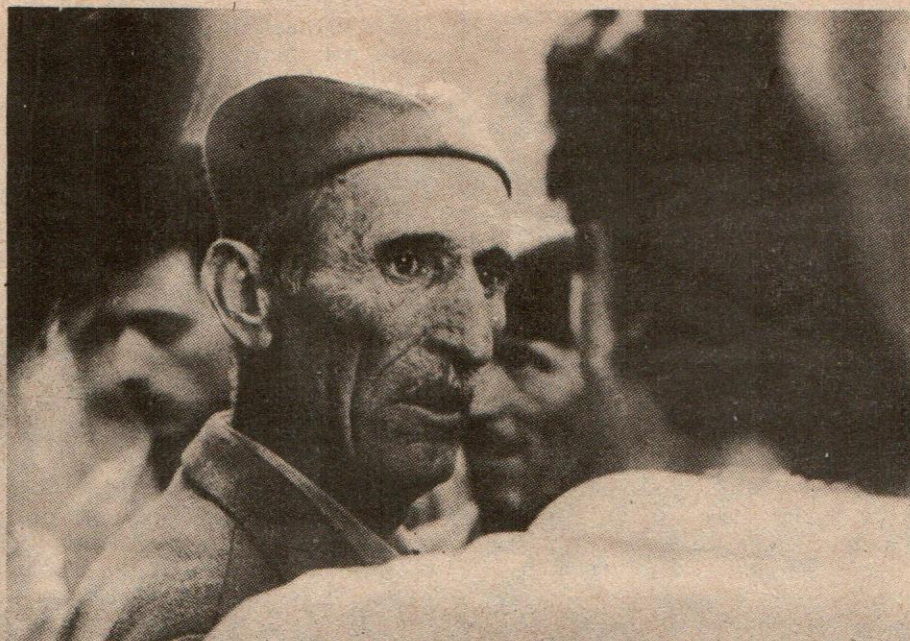
колико кућа, плацева на мору, своје камионе... - Један од њих продаје брашно по "јефтиној цени"; чека да Срби огладне па да их, онако "братски" нахрани.

Живот у овом граду је готово замро. Продавнице су полупразне или празне. Ипак, приватници успевају да дођу до потребних артикала. Провинцијску учмалост млади одгоне одласком у град на корзо, где покушавају анимирати неку радост. Чаршијску тишину помути понеки звук свадбене колоне. Муслиманска свадба, уз зелену заставу и оглашавање неког оружја са немом поруком: "да и ми коња за трку имамо".

Оно што се осећа и лебди над овим градом јесу шутња и неповерење. Муслимани ћуте можда због "зелене трансферзале" што овуда није прошла. Срби пак ћуте, јер су им у свежем сећању ноћне страже када су грозничаво мислили на спискове "за одстрел".

Све има свој крај па и овај рат. Моћници ће се ваљда смиловати и укинути санкције. Живот ће се пробудити, али кошмари ће остати. Срби и Муслимани се неће више гледати преко нишана али попреко свакако, хоће. Сувише је оних што су у име Курана, а има и оних што су у име Библије уништили толике животе. Све је то лаж и лицемерје, ако се уништавају деца, односно људи.

МАРИЋ ДРИНКА

СЛОБОДАН СТАНКОВИЋ